

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 3
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 2/5 /2017
Αριθμ. Πρωτ.: 143

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Κρούσματα γρίπης των πτηνών στη λίμνη Βόλβη»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3592/20-02-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Θ. Καράογλου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη Γρίπη των Πτηνών, σημειώνεται ότι από τον Νοέμβριο του 2016 παρατηρείται έξαρση κρουσμάτων Γρίπης των Πτηνών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Τα εν λόγω κρούσματα, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, αφορούν στον υψηλής παθογονικότητας υπότυπο H5N8 της γρίπης τύπου Α και, κατά κύριο λόγο, εντοπίζονται σε εκτρεφόμενα πουλερικά (συστηματικά και οικόσιτα) και άγρια πτηνά που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διασπορά των ιών της γρίπης τύπου Α. Ενδεικτικό της διάστασης που έχει πάρει η επιζωοτία είναι το γεγονός πως σε διάστημα σχεδόν τριών μηνών έχουν δηλωθεί επιβεβαιωμένα κρούσματα Γρίπης των Πτηνών σε άγρια πτηνά από 23 ευρωπαϊκές χώρες, στις 16 εκ των οποίων έχουν επιπλέον δηλωθεί επιβεβαιωμένα κρούσματα σε πουλερικά εκτροφής συστηματικών και οικόσιτων εκμεταλλεύσεων. Τα κρούσματα συνεχίζουν με αμείωτο ρυθμό μέχρι σήμερα.

Στην Ελλάδα, τον Δεκέμβριο του 2016, ανιχνεύτηκε για πρώτη φορά ο υπότυπος H5N8 σε άγριο πτηνό στον Έβρο. Συνολικά, μέχρι στιγμής, ο συγκεκριμένος υπότυπος έχει εντοπιστεί σε 11 άγρια πτηνά (Αρκαδία, Έβρο, Φλώρινα, Ρόδο, Θεσσαλονίκη, Ροδόπη), ενώ σε ένα (1) εντοπίστηκε ο υπότυπος H5N5. Σε πουλερικά, στην Ελλάδα, η πρώτη εστία Γρίπης των Πτηνών καταγράφηκε στις 12/01/2017 σε μονάδα με όρνιθες αυγοπαραγωγής στην Αρκαδία. Έκτοτε, ακολούθησαν άλλες 4 εστίες σε οικόσιτες εκτροφές στην Αρκαδία (2), τη Ροδόπη (1) και πρόσφατα στη Φλώρινα (1). Στην περίπτωση της Φλώρινας, σε αντίθεση με τις άλλες εστίες, δεν επιβεβαιώθηκε το στέλεχος H5N8 ή H5N1 και ο επακριβής προσδιορισμός του στελέχους αναμένεται, χωρίς αυτό να επηρεάζει τα εφαρμοζόμενα μέτρα. Σε όλα τα περιστατικά (5) έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες και εφαρμόστηκαν τα προβλεπόμενα μέτρα τόσο από τις κατά τόπους Κτηνιατρικές Υπηρεσίες όσο και από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ, από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε η επιζωοτία στην Ευρώπη και όλο αυτό το διάστημα, ενημερώνουν διαρκώς και δίνουν κατάλληλες οδηγίες στις τοπικές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και στους κατόχους συστηματικών και οικόσιτων πουλερικών, προκειμένου: α) να ενισχυθεί το σύστημα εποπτείας, β) να εντατικοποιηθούν τα μέτρα βιοασφάλειας, γ) να αυξηθεί η ροή των δειγμάτων από πτηνοτροφικές επιχειρήσεις και άγρια πτηνά και δ) να ενημερωθούν οι κάτοχοι πουλερικών και τα μέλη υπηρεσιών και φορέων που έρχονται σε άμεση επαφή με άγρια πτηνά (δασικοί υπάλληλοι, κυνηγοί, ομοσπονδιακοί θηροφύλακες, ορνιθολόγοι, κέντρα περιθαλψής, φορείς διαχείρισης κ.λπ.). Επιπρόσθετα, στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ αναρτήθηκε έντυπο με λεπτομερείς οδηγίες για τα μέτρα βιοασφάλειας που πρέπει να τηρούνται στις οικόσιτες και συστηματικές εκτροφές.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στην εμφάνιση της Γρίπης των Πτηνών (H5N8) σε άγρια πτηνά που βρέθηκαν νεκρά στη λίμνη Βόλβη, επισημαίνεται ότι, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, σε αυτή την περίπτωση δεν προβλέπεται η λήψη περιοριστικών μέτρων στις εκτροφές πουλερικών (ζωνοποίηση, περιορισμοί στις μετακινήσεις κ.λπ.). Ωστόσο, δεδομένου του κινδύνου μετάδοσης της Γρίπης των Πτηνών από τα άγρια πτηνά στα πουλερικά, η Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Θεσσαλονίκης ενίσχυσε την εποπτεία των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και ενημέρωσε τους κατόχους πουλερικών για τον κίνδυνο και την ανάγκη τήρησης των αναγκαίων μέτρων βιοασφάλειας.

Τονίζεται πως το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τη Γρίπη των Πτηνών, το οποίο καθορίζει τους βασικούς άξονες και τις αναγκαίες δράσεις για την επιτήρηση, πρόληψη και αντιμετώπιση του νοσήματος, διαμορφώνεται κατά κύριο λόγο:

- α) από το Π.Δ. 33/2008/Α'59 «Μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών σε συμμόρφωση με την οδηγία 2005/94/ΕΚ», με το οποίο ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο οι κοινοτικές διατάξεις που καθορίζουν τα υποχρεωτικά μέτρα και τις απαιτούμενες ενέργειες σε περιπτώσεις υποψίας ή επιβεβαίωσης της Γρίπης των Πτηνών,
- β) από το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (ΥΑ 258754/22-4-2008, ΦΕΚ Β' 840/2008) που αποτελεί το βασικό εργαλείο και τον οδηγό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για τη διαχείριση της κρίσης. Στο Σχέδιο αυτό παρατίθενται με κάθε λεπτομέρεια οι διαδικασίες και τα βήματα αντιμετώπισης μιας εστίας, ενώ περιλαμβάνεται και το αναγκαίο εγχειρίδιο τεχνικών οδηγιών. Επίσης, προβλέπεται και περιγράφεται επακριβώς η διαδικασία συγκρότησης, οι αρμοδιότητες και η σύνθεση αφενός του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου της Νόσου στο ΥΠΙΑΑΤ και αφετέρου των Τοπικών Κέντρων Ελέγχου της Νόσου στις Π.Ε., ενώ, παράλληλα, καθορίζεται και η αλυσίδα διαβίβασης εντολών από την υψηλότερη στη χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας. Επισημαίνεται ότι είναι στις προθέσεις του ΥΠΙΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων), μετά την εμφάνιση μιας σειράς επιζωοτίων το τελευταίο διάστημα (Οζώδης Δερματίτιδα, Γρίπη των Πτηνών, Ευλογιά κ.λπ.), να συγκροτηθεί ένα Εθνικό Κέντρο Ελέγχου για όλα τα Νοσήματα και όχι για το καθένα ξεχωριστά που θα επιτρέπει την άμεση και συντονισμένη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- γ) από την αριθμ. 258971/26-08-2008 ΥΑ (ΦΕΚ 1785 Β) «Θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας για την γρίπη των πτηνών». Στην εν λόγω ΥΑ προβλέπεται μία σειρά υποχρεωτικών μέτρων (διατήρηση πουλερικών σε κλειστούς χώρους, όταν πρόκειται για αποστάσεις μικρότερες των 2 χιλιομέτρων από υδροβιότοπους, ποταμούς, λίμνες και κάθε είδους υδατοσυλλογές, απαγόρευση πώλησης πτηνών σε υπαίθριες αγορές, απαιτήσεις κτηριακών υποδομών, όροι παραγωγής, εμπορίας και διάθεσης οικόσιτων πουλερικών κ.λπ.) ως το βασικό εργαλείο για την πρόληψη εμφάνισης της Γρίπης των Πτηνών σε εκτρεφόμενα πουλερικά και άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία. Δεδομένης της κατάστασης και του αυξημένου κινδύνου για την πτηνοτροφία, με την αριθ. 258/10554/30-1-2017 (ΦΕΚ Β' 363) τροποποίηση της ανωτέρω ΥΑ αποφασίστηκε για το επόμενο χρονικό διάστημα η υποχρεωτική διατήρηση όλων των πουλερικών, συμπεριλαμβανομένων και των οικόσιτων, σε κλειστούς χώρους σε όλη την Επικράτεια,
- δ) από την αριθμ. 4020/142742/20-12-2016 ΥΑ (ΦΕΚ Β 436/2016) «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών για το έτος 2017». Πρόκειται για ένα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. πρόγραμμα δειγματοληψιών σε συστηματικές εκτροφές πουλερικών και άγρια πτηνά, το οποίο εγκρίνεται και εφαρμόζεται στη χώρα μας τα τελευταία 12 χρόνια, προκειμένου να υπάρχει ένα σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης και κατ'επέκταση αντιμετώπισης του νοσήματος και
- ε) από πληθώρα κοινοτικών αποφάσεων που συμπληρώνουν και εξειδικεύουν σε τεχνικό επίπεδο τις διατάξεις της βασικής οδηγίας (2005/94/ΕΚ) για τη Γρίπη των Πτηνών.

Σχετικά με τον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα δεδομένα και τις εκτιμήσεις όλων των διεθνών οργανισμών (WHO, FAO, ECDC κ.λπ.), ο υπότυπος H5N8 της γρίπης τύπου Α δεν μεταδίδεται στον άνθρωπο, παρά τον μεγάλο αριθμό ατόμων που έχουν εκτεθεί σε αυτόν κατά τη διαχείριση κρουσμάτων στα πτηνά. Επομένως, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η εν εξελίξει επιζωοτία της Γρίπης των Πτηνών (H5N8) σε όλη την Ευρώπη αφορά, προς το παρόν, αποκλειστικά τα πτηνά. Οποιαδήποτε αβάσιμη και ευκαιριακή αναφορά σε θέματα δημόσιας υγείας μπορεί να δημιουργήσει αδικαιολόγητη ανασφάλεια στους πολίτες και απώλεια εμπιστοσύνης στα εγχώρια πτηνοτροφικά προϊόντα, κάτι που από μόνο του μπορεί να οδηγήσει σε ανεπανόρθωτη ζημιά τον κλάδο της συστηματικής πτηνοτροφίας.

Τέλος, επισημαίνεται ότι από τα μέχρι στιγμής στοιχεία που επιβεβαιώνουν τη ραγδαία εξάπλωση της νόσου σε όλη την Ευρώπη και δεδομένου ότι η σύνθεση της ελληνικής ορνιθοπανίδας αποτελείται, κατά κύριο λόγο, από μεταναστευτικά είδη άγριων πτηνών που παίζουν κεντρικό ρόλο στη διασπορά του νοσήματος, καθίσταται σαφές ότι το προσεχές χρονικό διάστημα, ανεξαρτήτως των όποιων προσπαθειών καταβάλλονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, δεν μπορεί να αποκλειστεί η εκ νέου ανίχνευση του ιού στη χώρα μας είτε σε άγρια πτηνά είτε σε πουλερικά. Ωστόσο, αυτό σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να δημιουργήσει κλίμα καταστροφολογίας και κινδυνολογίας, το οποίο αφενός θα δυσχεράνει τις προσπάθειες των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των όποιων εστιών και αφετέρου θα θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων λόγω αβάσιμου φόβου των καταναλωτών.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπ. Υγείας-Γρ. κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Θ. Καραόγλου

